

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. VI. Patrinus Confirmationis alius sit extra necessitatem à Patrino Baptismi; unus tantùm, isque confirmatus. Potest esse Monachus vel Monialis absque gravi peccato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

Sacramentum Ordinis recipit, quam Confirmationis.

Profectò sola sollicitudo & diligentia Episcoporum, quam solent adhibere in hac causa, serid inquirendo, num is, quem ordinare intendunt, Sacramento Confirmationis sit initiatus, non parvam nobis adfert suspensionem, saltem venialis obligationis, si non præcepti naturalis, saltem præcepti positivi Ecclesiæ. Proculdubio Ecclesia ad id potuit Episcopos obligare, sicuti obligavit eos ad observantiam rituum, qui solent adhiberi in solemnè administratione hujus, & aliorum Sacramentorum.

An autem obligaverit, quæstio est facti hucusque ut puto satis discussa.

Quantum ad obligationem rituum, Diana parte 7. Tract. 10. resolut. 31. cum alijs, quos citat, docet, Episcopum peccare mortaliter, si ministrat Confirmationem sine Pluviali, Mitra, & Baculo Pastoralì: aut si sacros Ordines conferat cum solis indumentis Missæ: facit enim contra reverentiam debitam Sacramentis in materia gravi; veluti si Sacerdos celebraret sine Manipulo, Stola, & Planeta; vel administraret Sacramentum Baptismi, aut Extremæ Unctionis extra necessitatem sine stola & superpellicio.

Asserit quoque Nugnus, sed nimis rigidè, esse mortale, si Episcopus confirmet extra Ecclesiam. Communis sententia est, tametsi locus Confirmationis, quantum commode fieri potest, debeat esse Ecclesia; simpliciter tamen posse conferri quovis loco decenti; idque quamvis locus foret interdictus, c. Responsio, 43. de sententia excom. ibi: Præterea quasivisti cum Ferrariensis civitas sit interdicto supposita, & ideo sint ibidem (præter Baptisma parvulorum, & penitentias morientium) universa Sacramenta Ecclesiastica interdicta; an liceat tibi baptizatos pueros in frontibus consignare? super quo respondemus, quòd sicut baptizari possunt pueri, sic & baptizari ad Confirmationem in frontibus à te possum sacro Chrismate deliniri. Immo quid obstat quòd minus ob multitudinem quandoque detur sub dio? Sanè nihil.

Prout etiam hodie quovis tempore, & die anni, ante & post prandium licitè ministratur, consuetudine sic declarante, tametsi olim tempus Paschæ, & Pentecostes esset determinatum.

Longum nimis esset cæteras omnes Cæremonias ordine suo prosequi. Videri possunt in Pontificali, & apud Suarium disp. 37. sect. 1. aliisque Auctores, qui latius

illas pertractant. Præcipuam ego arbitror adhibitionem Patrini; de qua queritur Primò, utrùm Patrinus Confirmationis, debeat esse distinctus à Patrino Baptismi; Secundò, an plures possint adhiberi; Tertio, utrùm debeat esse confirmatus; Quarto, an possit esse Monachus vel Monialis?

CONCLUSIO VI.

Patrinus Confirmationis alius sit extra necessitatem à Patrino Baptismi; unus tantum, ilque confirmatus. Potest esse Monachus vel Monialis absque gravi peccato.

IN Sacramento Confirmationis adhibendum esse Patrinum, qui confirmatum teneat, nemo dubitat; & quamvis lex scripta non inveniretur (que tamen multiplex est, ut patet ex dicendis) universalis consuetudo pro lege agnosci deberet, quæ etiam communi calculo obligat sub mortali.

Hujus consuetudinis meminit Iginus Papa, & refertur de Consec. dist. 4. c. 100. In Catechismo, & in Baptismo, & in Confirmatione unus Patrinus fieri potest, si necessitas cogat. Non est tamen consuetudo Romana: sed per singulos singuli recipiunt.

Et hæc sit probatio primæ partis Conclusionis: secus tamen faciens non peccaret mortaliter, ut respondet Bartholomæus ab Angelo in Exam. confess. dial. 3. §. 45. apud Dian. parte 3. Tract. 4. resolut. 21. Imò putat Sylvester verbo Confirmatio, consuetudinem jam contrarium obtinere.

Secunda pars conclusionis colligitur ex decreto Leonis Papæ (& ponitur de Consec. dist. 4. c. 101.) Non plures, inquit, ad suscipiendum de Baptismo infantem accedant quam unus, sive vir sive mulier. In Confirmatione quoque idipsum fiat.

Idem habetur cap. ultimo de cognat. spirit. in 6. ibi: Quamvis non plures quam unus vir, vel una mulier accedere debeant ad suscipiendum de Baptismo infantem &c. De Confirmatione insuper quantum ad hoc, idem iudicium est habendum.

Licet autem hæc decreta revocata sint

Diana docet Episcopum peccare mortaliter, si confirmet sine Pluviali, Mitra, & Baculo Pastoralì.

53. An etiam si confirmet extra Ecclesiam?

Communis sententia, asserit sufficere quemvis locum decentem, esto foret interdictus.

Cap. 43. de Sentent. excom.

Licet aliquando confirmare sub dio.

54. Item quovis tempore & die anni, ante & post prandium.

Tridentinū non revocavit decreta antiqua concernentia confirmationem.

Unde si plures teneant, omnes valide suscipiant, contrahuntque cognationem.

57. Opposita sententia est probabilis. Sanchez.

58.

sint per Tridentinum sess. 24. can. 2. de refor. quantum ad Baptismum, concedens ut unus & una baptismum de Baptismo suscipiant; id tamen sine fundamento extenditur ad Sacramentum Confirmationis, quandoquidem de illo quantum ad hoc nullam faciat mentionem; sicut facit dum restringit cognationem spiritualem ad susceptorem, susceptum, & parentes. Quare manet jus vetus, cujus correctio sine gravi fundamento non est admittenda. Ita docent Præpositus, Averla, Barbola & alij apud Dian. parte 10. tract. 16. Resol. 90.

Per consequens si plures de facto teneant confirmatum, omnes valide suscipiunt, & contrahunt cognationem, ut habetur c. ultimo citato ibi: Si tamen plures accesserint, spiritualis cognatio inde contrahitur &c. tamen si quoad Baptismum, specialiter ordinet Trident. supra, quod non contrahant, qui ultra designatos tenent.

Hæc tamen non ita certa sunt, quin opposita sententia sit probabilis, quam cum alijs à se citatis docet Sanchez lib. 7. de Matr. disp. 57. n. 9. ubi sic ait: Existimo idem omnino voluisse Trident. quoad omnia statuere in Patrimo Confirmationis; nempe posse adhiberi duos Patrimos diversi sexus ac nullum alium tangentem; præter Patrimos designatos, hanc cognationem contrahere. Ducor, quod clara mens Tridentini fuerit, eodem modo utramque cognationem restringere, ut constat ex præmio, ubi declarat velle se impedimentum cognationis restringere. Constat etiam ex fine, ubi cognationem ortam ex Confirmatione ad easdem prorsus personas restringit, ad quas restrinxerat cognationem ortam ex Baptismo. Hæc ille. Restringit omnino, idque his verbis: Ea quoque cognatio, qua ex Confirmatione contrahitur, confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem, ac tenentem non egrediatur. Tenentem, inquam, non, Tenentes, prout loquitur de Patrimis Baptismi, ibi: Inter quos, ac baptismatum ipsum &c.

Et verò quæ ista consequentia: Restringit ad easdem personas, ergo extendit ad easdem personas? Vel ex solo usu Ecclesiæ liquet non extendisse; quippe quæ non soleat umquam ad Confirmationem admittere unum & unam, sicuti tamen passim in Baptismo adhibentur, sed unum tantum ad suscipiendum masculinum; & unam ad tenendam feminam, ut præscribitur in Pontificali Romano.

Equidem si femina susciperet virum,

non credo fore peccatum, saltem mortale; fortè nullum; nam verba Pontificalis non indicant rigorosum præceptum; sed solum indicant quid sit decentius fieri: sic enim loquitur: *Adultus verò seu alij maiores ponant pedem suum supra pedem dextrum Patrim sui. Et ideo neque masculi feminis Patrim, neque femina masculi Matrime esse debent.* Utique quia illa superpositio pedis magis convenit adultis ejusdem sexus, quam diversi.

Ibidem præscribitur, ut nullus præsentet nisi unum, aut duos, non plures: sed usus docet contrarium.

Omnes fatentur non confirmatum, illi- cè hoc munus obire. Quid enim aliud significant hæc verba desumpta ex Concil. Mogantino (& referuntur de Consec. dist. 4. c. 102.) *In Baptismate, vel in Chrismate non potest alium suscipere in silvolum, qui non est ipse baptizatus, vel confirmatus?*

Quæ ab universali Ecclesia sunt recepta, ut patet ex Pontificali Romano ibi: *Nullus qui non sit confirmatus, potest esse in Confirmatione Patrimus.* Et ex concordii judicio Doctorum, qui etiam communis asserunt hujusmodi susceptionem esse invalidam, nisi enim verba textus non sint clarè irritantia, ut ex alibi dictis constat, usu tamen potuerunt eo sensu recipi, & manere recepta.

Sed an in tali casu, inquit Diana parte 3. Tract. 4. Resol. 21. susceptor non confirmatus, licet non contrahat affinitatem, peccet mortaliter? Affirmativè respondent Nugnus, Suarez & Sylvius in 3. parte q. 72. art. 10. sed contrariam sententiam probabilem esse ex ipsis etiam deducitur, ut legenti patebit. Ita Diana.

Legi Suarium, qui sic ait: D. Tho. hæc dicens non confirmatum non debere esse Confirmationis Patrimum, significat non esse grave seu mortale peccatum; probabile tamen est ex suo genere esse mortale, quia hæc Cæremonia est gravis, & recepta ab Ecclesia: unde sicut illam omnino omittere ex suo genere est grave peccatum, ita etiam eam irritam facere. Hæc Suarez.

Sed quomodo ex ipso deduci queat contrariam sententiam esse probabilem, non video. Fateor, D. Tho. dicit: Non debet alium ad Confirmationem tenere, qui nondum est confirmatus: sed numquid inde benè inferitur, ergo non confirmatus invalidè tenens, peccat solum venialiter? An fortè quia Doctor Angelicus non expref- sit malitiam mortalem, sed malitiam in genere,

Femina suscipiens virum, non committit peccatum mortale. Ponsic. Rom.

Imò fortè nullum.

59. Non confirmatus, illicet iudicet hoc munus, Conc. Mogant.

Pontific. Rom.

Fortè etiam invalide.

60. An peccet mortaliter?

Affirmat Suarez cum alijs.

genere, ideo solum committitur venialis? Quid si existimaverit huiusmodi susceptionem valere (quippe multa fieri non debent, quae tamen facta tenent) & idcirco solum peccari venialiter? Num inde probabiliter deducitur: ergo etiam solum leviter peccatur, ex hypothese, quod susceptio sit invalida? Certè firmiorem deductionem desidero, antequam ausim iudicare hanc sententiam esse probabilem.

61.
Mendicantes possunt esse Patrini

Venio ad ultimam partem, quae agit de Monachis, & Monialibus. Et quidem Mendicantes posse esse Patrinos ostendimus disp. praeced. sect. 6. conclus. 4. & docet Diana supra, quod facilius, inquit Dicastillo hic n. 145. crediderim de Confirmatione, quia non est obligatio instruendi; prout notat Henriquez lib. 3. c. 2. n. 3. quia id nullo jure invenitur statutum.

Pontific. Rem.

Sed contrarium apparet ex Pontificali Rom. ubi Tit. de Confirmatione in fine sic lego: *Expedita itaque Confirmatione Pontifex sedens, accepta Mitra, Patris, & Matris annuntiat, quod instruat filios suos bonis moribus, quod fugiant mala, & faciant bona, & doceant eos: Credo in Deum, & Pater noster, & Ave Maria, quoniam ad hoc sunt obligati.*

Patrini obligantur ad Instructionem;

Ex eodem arbitror jure, ex quo ad illud obligantur Patrini, & Matrinae Baptismi, quod usus extendit ad Patrinos & Matrinæ Confirmationis. Attamen hæc obligatio rata est; etenim vel est adultus, qui confirmatur, & praesumitur in his utrumque instructus, vel est parvulus, & susceptor Baptismi tamquam primarius & principalis tenetur instruere.

Quae tamen obligatio rata est.

Ut ut sit de obligatione instruendi, si propter illam Mendicantes non excluduntur à munere susceptionis in Baptismo, quo jure rejicientur ab eodem munere in Confirmatione?

62.
Quintanadvenas docet Monachos & Sanctimoniales posse esse patrinos in baptismo sine gravi peccato;

Imò (teste Diana parte 9. tract. 6. resol. 32.) & Monachos & Sanctimoniales posse esse Patrinos in Baptismo, saltem sine gravi peccato, docet Quintanadvenas in Theol. morali Tomo. 1. Tract. 1. singular. ultim. per totum.

Probat; quia si ob aliquam causam Religiosis non liceret hoc munus, esset propter prohibitiones relatas praecedenti disp. sect. 6. conclus. 4. sed hæc non obstant; ergo &c. Major est certa, cum nullam malitiam, nec indecentiam intrinsicam afferat hic actus. Minor probatur; quia prohibitio in cap. *Non licet*, sicut & aliæ juri non inferat, eam auctoritatem aut

Quia nullum jus inhibens,

vim præceptivam solum habent in decreto canonico quam extra illud, ut de omnibus sapienter probat Joannes Antonius, Ecclesiae Mediolanensis Praepositus proem. Decr. F. 7. pag. 1. Cum igitur hæc habeatur ex Concil. Antiodorensi, quod est Dioecesanum dumtaxat, nec à Papa approbatum, non potest omnes obligare.

Et licet generalis Concilij esset, culpam gravem non induceret ex verbo, *Non licet*, cum sapius cum illo sine ea prohibitiones similes inveniamus. Sic in eodem Concilio can. 15. *Non licet mortuum super mortuum mitti* Et can. 18. *Non licet Presbyter, aut Diacono aut Subdiacono... in Ecclesia dum Missa dicuntur, stare.*

Præterquam quod licet ex utroque capite graviter hæc prohibitio olim obligaret, modò autem non ita. Quia causa illius fuit, ut verbis Eman. Roderici to. 1. qq. Reg. q. 31. a. 1. utar, quam tangit quædam Glossa cap. *Monachi*, 104. de Consec. dist. 1. Verb. *Nec osculentur*, scilicet ne osculentur feminas, in quibus tangitur, ut inquit Glossa, consuetudo aliquorum locorum, in quibus compadres osculabantur commatres. Propter quam consuetudinem decreverunt Concilium & Pontifices, ne Monachi compadres fierent, ne hæc occasione inter fratres, vel de fratribus scandalum haberetur.

Et Seraphicus Pater noster Franciscus castitatis summæ amator, propter eandem fortè aliquarum provinciarum consuetudinem, sicut in Reg. c. 11. prohibuit suis fratribus suspecta consortia virorum seu mulierum: ita etiam prohibuit eisdem fieri compadres virorum vel mulierum, cujus præcepti causam adducit, dicens, *Ne fortè scilicet, inter fratres vel de fratribus scandalum oriatur, alludens fortè ad consuetudinem osculandi commatres. Sic Ille.*

Cum ergo jam hæc consuetudo cessaverit, ob quam hæc lex prohibitiva emerit, lex etiam cessavit: nam legis ratione cessante, cessat quoque ejus dispositio.

Alias etiam rationes, inquit Diana supra, adducit Quintanadvenas, & tandem sic concludit. Igitur cum ex dictis vel nullam, vel levissimam culpam committant Religiosi, etiam ex ordine Monachali de sacro fonte (eodem, & fortè major est ratio de sacro Chrismate) instructi suscipientes, etiam sine causa; si hæc addit, à veniali etiam culpa liberantur, sicut

Sect. 3. De Suscipient. Confirmat. Concl. 6. 503

sicut qui ex causa officij divini tempus & horas anteponeat, vel postponeret: vel orationes ante Sacrificium, vel post illud, juxta Missalis Rubricas dicendas, omittet, nullum committeret peccatum, licet sine illa veniale foret.

Causa autem sufficiens esset petitio, aut devotio baptizandi, ob virtutem ac egregiam Religiosi famam, patriæ usus, sumptuum excusatio, aliumve non ita commodè invenire Patrum prole dignum, aut ad id munus nolle alium infantis baptizandi parentes adstringere, vel quid simile nomini consonum, quamvis grave non videatur.

Facultas Ordinarij, licet necessaria non sit, nec Prælati regularis, nisi in Religione, prohibito vigeat: exposci tamen consulam, ne Parocho aliquod nocumentum emergat, cui in Rituali, ac sæpe ex suæ diocæsi Synodo indicitur, ne Religiosos ad hoc munus admittat; hæcque liberaliter absque ullo scrupulo etiam levissima ex causa Ordinarij ac Prælati concedere possunt. Ita hic Auctor. Verè an falsò judicent prudentes.

65. Quod me attinet, quæ Baptismatis, eadem est ratio Confirmationis, & fortè major: Nam Can. Concilij Antisiodorensis non loquitur expressè nisi de Baptismo. Liber autem Capitulorum, ex quo desumitur cap. *Monachi*, quod videtur generaliter loqui, nescio cujus sit auctoritatis: hoc certum est non obligare universam Ecclesiam, nisi usu ita sit receptum; prout etiam recipi potuit Canon Concilij Antisiodorensis: sicut aliqua impedimenta Matrimonij universalis sunt, etsi primò in specialibus Concilijs statuta, Ecclesiâ acceptante per usum. Ex quo patet responsio ad primum fundamentum Quintanadvènas.

66. Ad secundum dico; *ly Non licet*, aliquando gravem, aliquando levem inducere obligationem secundum capacitatem materiæ, quæ prohibetur. Enimverò materia levis sub culpa mortali præcipi non potest: materia autem gravis licet juxta communior sententiam possit præcipi sub culpa veniali, id tamen non præsumitur factum, nisi declaret legislator.

Nonne in Concilio præallegato can. 16. dicitur: *Non licet die dominico boves ungere, vel alia opera servilia exercere?* Et can. 19. *Non licet Presbytero... post acceptum cibum, vel poculum missas tractare?* Et plura similia solùm prohibentur per verbum, *Non licet*:

quæ tamen propterea nemo dixerit solùm esse venialia.

Ipsa ergo susceptio consideranda est; & quidem si valida est (quod puto) non satis apparet ex quo graviter sit illicita, præsertim in Confirmatione, cùm illa rarissimè requirat instructionem, quæ tamen partialis causa fuit prohibitionis, teste Rod. supra ibi: Quia suscipiendo baptizatum virtualiter fide jubet (Susceptor) & promittit se habiturum curam salutis spiritualis illius.

Atque hinc in citatis decretis cautum est ut hic susceptor idoneus sit atque expeditus ad exercendum munus, ad quod assumitur. Unde cùm hæc cura & sollicitudo non possit expediri à Monachis, ideo ultra rationem supradictam (scilicet, ne osculetur commatres) prohibita ipsis fuit talis susceptio. Hæc Rod.

Quæ si bene considerasset Quintanadvènas ex cessatione consuetudinis osculandi, non statim conclusisset cessationem legis: quippe partialis illa ratio sufficiens erat ad justitiam illius prohibitionis.

Quia tamen solitudo Monachorum jam regulariter non est tanta, ex hac parte saltem levior fieri potuit obligatio. Per consequens ubi illa solitaria vita omnino tollitur, veluti in Episcopis & Cardinalibus ex Monachis assumptis, etiam omnino extinguitur obligatio non suscipiendi.

Porro quod spectat ad causas justas, quæ excusant totaliter à peccato, si veræ sint, quas assignat Quintanadvènas, vix reperio casum, in quo susceptio erit illicita. Interim judicium sit penes prudentem Lectorem, consideratis omnibus circumstantijs, ac præsertim universali consuetudine, quæ est optima legum interpretis.

Et quoniam aliæ difficultates de hoc Sacramento non succurrunt pono calammum, ac finem impono primæ Partis, in qua si quid ritè & rectè dictum fuerit, soli Deo laus, honor & gloria, si quid perperam imbecillati ac tenuitati ingenij mei tribuatur. Omnia verò iterùm subijcio correctioni Sanctæ, Catholicæ, Apostolicæ, Romanæ Ecclesiæ.

Et sic proceditur ad tertium Sacramentum, ut renati ex aqua & Spiritu sancto, & corroborati per Spiritum in interiore hominem, nutriantur divinâ Eucha-

67. Susceptio in Confirmatione si valida, non est graviter illicita.

Cùm raro requirit instructionem,

Et quia solitudo Monachorum, jam regulariter non est tanta, hinc levior fieri potuit obligatio.

Qualis est petitio, aut devotio baptizandi.

Ly non licet, quandoque gravè quoadone levè inducit obligationem.

Colligitur ex jure positivo.

Eucharistiæ alimoniâ; quod tunc fiet quando magnâ reverentiâ & sanctitate ad eam percipiendam accesserint. Sed quomodo accedent nisi sanctitatem & divinitatem cælestis hujus alimoniæ probè cognoverint? Quomodo autem agnoscant sine prædicante? Et verò quis dig-

nè poterit prædicare? Ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Et ideo non meis meritis, sed gratiâ ejus, qui linguas infantium fecit disertas, universâ quæcumque mandaverit Dominus, loquar. Incipiam & complebo.

AD MAJOREM DEI,
DEIPARÆ IMMACULATE CONCEPTÆ
AC SERAPHICI PATRIS NOSTRI
FRANCISCI
GLORIAM.

INDEX